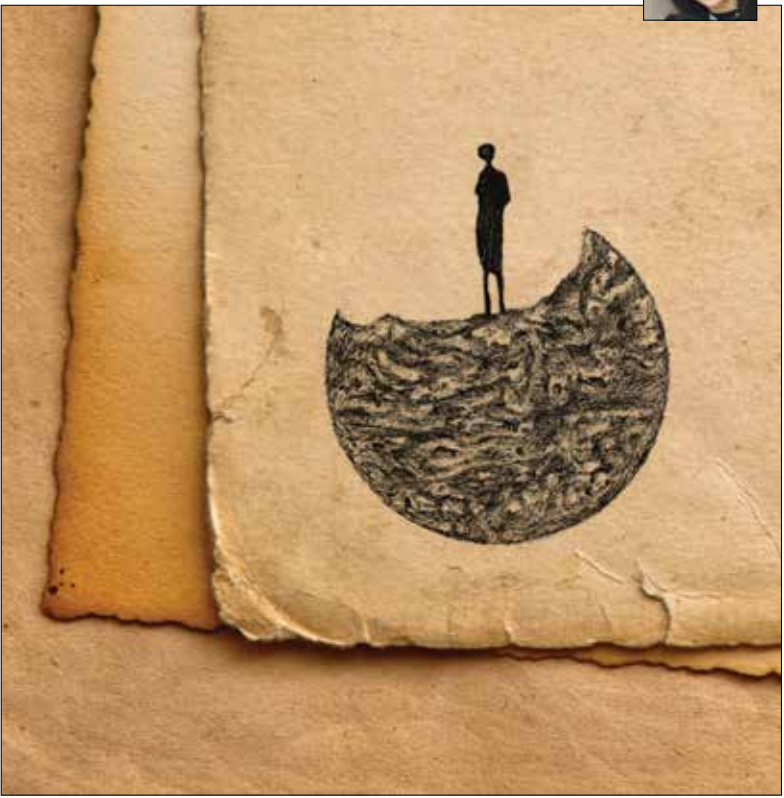

مراقب زمین باشیم

روز گذشته فضای مجازی اکثر هنرمندان به تریک تولد امیر جعفری و پژمان جمشیدی بازیگران سینما اختصاص داشت. همچنین تصاویر لحظه غرور آفرین دلاورزن خوزستانی هاشمیہ منتیان در مسابقات پارالمپیک و نیز تصویر هنرستان دخترانه سوره و منتفی شدن تعطیلی رشته نمایش از جمله تصاویر پرتکرار در صفحات اصحاب فرهنگ و هنر بود.

هنر مندان در فضای مجازی

■ به یاد هنرمندان باشیم

پرویز پرستویی، بازیگر پیشکوت سینما در صفحه شخصی خود در اینستاگرام عکسی از تقدیر موزه سینما از رضا رویگری گذاشته است و از دست‌اندرکاران این حرکت خوب تقدیر کرده است.
او بخشی از صحبت‌های رضا رویگری را گذاشته است: «گفت: پدرم بسیار مذهبی بود و دلش می‌خواست روحانی شوم حتی در نوجوانی ماه رمضان در پشت بام خانه‌مان آذان می‌گفتم و در مسجد اعظم تجریش آموزش قرآن، دروس دینی و مذهبی آموختم. قبل از انقلاب داریوش مهرجویی برای فیلم «الموت» از من دعوت به همکاری کرد که آن فیلم به نتیجه نرسید و سال‌ها بعد با «اچارنشین‌ها» فرصت این همکاری فراهم شد که تجربه بسیار شیرینی برپایم بود.»

روزگاری که در بزرگسالی داریم، گوشه‌ای نشینیم و دست روی دکنا داریم بلکه از تفکر خلاق که در کودکی آموختیم استفاده کنیم و مدام دنبال راه‌حل بگردیم. آن وقت در بزرگسالی هم انسان تسلیم نمی‌شود، البته اینها در این وضعیتی که ویروس کرونا وجود دارد بیشتر کاربرد دارد. قبل از همه گیری کرونا به شهرها و روستاهای مختلف می‌رفتم و برای بچه‌ها کتاب می‌بردم و قصه می‌خواندم و با آنها کاری می‌کردم اما الان متأسفانه به خاطر شرایط کرونا هر گونه اجتماع ادبی را نمی‌توانیم داشته باشیم. امیدوارم به کل کشور واکسن مناسب و معتبر تزریق شود و دارو به حد کفایت بیاید تا این بیماری هم کمتر شود و ما هم بتوانیم مثل خیلی از کشورهای پیشرفته در اجتماعات حضور پیدا کنیم. آن زمان هم می‌توانیم برای بچه‌ها بسیار کار گسترده‌تری کنیم.

خوانش نوین از وضعیت زنان

در این روزها که اندوه بی‌پایانی جهان را و خاورمیانه را فرا گرفته، کتاب‌ها یا فیلم‌ها شاید تنها مآمن تسلی بخشی هستند که می‌شود در پناه آنها آرام گرفت. برای من که فیلسازم و جست‌وجوگری و اندیشیدن را در خلال نوشته‌ها و فیلم‌هایم سری میان‌رشته‌ای می‌دانم، حالا که فرصتی دست داده و بناسبت کتاب‌هایی را پیشنهاد بدهم در ترجمه این است کتاب‌هایی پیشنهاد بدهم که به‌فهم و آگاهی و خوانش نوین ما از وضعیت زنان کمک کند.

«درآمدی بر روایت زنانه از شهر» نوشته سارا نادری، انتشارات تپسای یکی از این کتاب‌هایی است نوبت سبّی‌شان هم به این زودی‌ها نیست ولی مجبور به حضور در پروژه‌های تئاتری و سینمایی هستند.»

پیشنهاد

آزاده بیزارگیتی
فیلساز

همان‌طور که نویسنده در ابتدای کتاب هم عنوان کرده، واکاوی و نگاهی اجمالی به تجربه زیسته زنان شهر تهران از گذشته تاکنون است. روایتی که نشان می‌دهد زنان امروز باوجود آشنایی با مظاهر مدرن و تغییر خاستگاه‌های فرهنگی، تمایل بیشتری برای مشارکت در حوزه شهر به‌صورت سوژه‌ای مستقل را دارند؛ اما با پارادوکس بسیار مواجهند. نویسنده در این کتاب که مشتمل بر پنج فصل «کلیات»، «نگاهی به گذشته؛ انزواء، اما همگونی»، «هویت چندپاره؛ تجربه زیسته زنان امروز شهر تهران»، «تجربه زنانه از شهر و تأثیر آن بر بحران معنا»، «خلاصه و نتیجه‌گیری» است و در گفت‌وگو با سی زن، تلاش می‌کند تا برای مان تبیین کند که چگونه با اینکه اعتماد به نفس زنان در فضای اجتماعی و مشارکت اجتماعی‌شان بیشتر از گذشته است اما هنوز در معرض آسیب هستند و این در معرض آسیب بودن شاید به این علت است که نگاه مراقبتی که زنان را درگیر خود کرده، یا از آنها انتظار می‌رود، گاه تا مرز حل شدن در دیگری و فراموشی خویش پیش می‌رود.

«ندیشه نگاران زن در شعر مشروطه» نوشته دروکرر انگیز کراچی از جمله دیگر کتاب‌های مؤثر و ارزشمند این حوزه است که به جایگاه و نقش زنان در ادبیات پارسی پرداخته است. در این کتاب به بررسی آثار شعری شاعران زن دوران مشروطه همچون بانو اصفهانی، فرخنده ساوچی، حمیده سپهری، رباب اصفهانی، صدیقه مسعود کازرونی، زینت ملک اعتضادی و... پرداخته شده و نویسنده تلاش می‌کند صدای بی‌صدای آنها باشد!

سیامک اطلسی: جایگزینی برای نسل طلایی دوبله نمی‌بینم

در دوران طلایی دوبله فیلم‌ها و آق‌عاً فیلم بودند و در عین حال اکران سینمایی داشتند، اما در حال حاضر اکثر فیلم‌هایی که برای دوبله به دستمان می‌رسد، چینی، هنگ کنگی یا هندی است که حرفی برای گفتن ندارند. از طرفی بسیاری از گویندگان جوان هم فقط می‌آیند کارشان را انجام می‌دهند و می‌روند و اسم خودشان را هم دوبلور می‌گذارند. آن زمان در حوزه دوبله، شوق بیشتری بود، ولی متأسفانه الان فقط می‌آیند که نقششان را بخوانند و بروند. بنابراین من شخصا جایگزینی برای نسل طلایی دوبله نمی‌بینم.

بخشی از صحبت‌های این بازیگر و دوبلور با ایبستا

درباره رحلت استاد سیدمحمد اصفایی

وداع با نسخه شناس بی بدیل

جهان کتابشناسی و نسخه‌شناسی یکی از اسنادی مسلم خود را از دست داد. مردی دانشمند و متبحر در علوم قدیم و جدید و فروتن و با اخلاق و در نشر علم سخاوتمند و کریم؛ استاد سیدمحمد اصفایی (درگذشت: سه‌شنبه ۹ شهریور ۱۴۰۰شمسی)، فرزند آیت‌الله سید اسماعیل اصفایی شندآبادی (۱۳۲۸ق-) (۱۴۱۰ق). او در گنجینه‌های متعدد خطی منشأ آثار خبر بوده، اما بیش از همه

گنجینه کتابخانه آیت‌الله العظمی مرعشی از وجود این دانشمند بسیاردان و بی‌خول بهره برده است؛ ویراسال‌های متمادی از عمر بابرکش را در این کتابخانه گذرانده و شاهد زنده‌ای مطلب، اشاراتی در قهارس جلد ۳۰ به بعد آن کتابخانه، از زبان مولی دانشمند آن با جملاتی از این دست است که: در سفر به فـلان شهر، این گنجینه را در معیت دوست دانشمند، کارشناسی کردیم و برای کتابخانه خریداری نمودیم. او در نگارش فهرست‌های کتابخانه مرعشی نیز آثاری به یادگار گذاشته و برخی مجلدات به قلم اوست و برخی موارد نیز که از اساتید دیگر آن کتابخانه است، بی‌بهره از دانش و تجربه وی نمانده است (این نکته را فاضل دانشمندم، دکتر حسین متقی در مطالبی که اخیراً در فضای مجازی نشر دادند، به‌درستی متذکر شدند). در

ادب فارسی و عربی و نیز ترکی داش عمیق داشت، فقه و اصول و تفسیر و حدیث و کلام و فلسفه می‌دانست، با علوم روز آشنایی داشت (در حوزه مطبوعات نیز فعال بود و در اواخر دهه پنجاه خورشیدی مجله «عادیات» را در قم منتشر می‌کرد)، اصطلاحات

نسخه‌شناسی را در حد اعلا و استادانه می‌شناخت و آنها را بجا به کار می‌برد، با مکتب کتاب‌آرایی و نگارگری آشنایی کامل داشت، در شناخت خطوط رایج در جهان اسلام یگانه بود و در یک کلام نسخه‌شناس و کتابشناسی بی‌بدیل بود که توانم شدن اینها با حفظه‌ای شگفت‌انگیز و بیان و لفظ شیوا و نیز روحیه سخاوتمند و بخشنده، او را به استادی یگانه در علوم اسلامی و شناخت مخطوطات شرقی تبدیل کرده بود. دانش اویسار بیش از آنی بود که بتوان در منابع چاپ شده سال‌های اخیر آن را دنبال کرد. مع الاسف نبود فعالیت‌های تاریخ شفاهی برای ثبت بخشی از اندوخته‌ها و نیز خاطرات اساتیدی چون سیدمحمد اصفایی، ما را برای همیشه از وجود پرفیض او محروم کرد. امیداست اساتید و دانشیان در ثبت نکات و خاطراتی که از ایشان دارند بکوشند و آن را هدیه‌ای به روح مطهر- او قرار دهند. خدایش رحمت‌کند.

«دفترچه خاطرات شازنده زن ایرانی» نوشته نوشین خراسانی منتشر شده توسط نشر روشنگران نیز یکی دیگر از کتاب‌های مهم این حوزه است؛ کتابی که در زمینه ثبت و بازنگاری فعالیت‌های زنان و تاریخ شفاهی بسیار ارزشمند است.

«چرا شد محو از یاد تو نام؟» نام کتاب دیگری است از افسانه‌نجم آبادی با ترجمه شیرین کریمی که توسط انتشارات بیدگل منتشر شده و خواندنش را پیشنهاد می‌کنم. طبق توضیحات، مقالات حاضر در این کتاب را به لحاظ مضمون می‌توان به دودسته تقسیم کرد؛ در دسته‌ای، نجم آبادی بر آن است تا تاریخ را از منظر بازخوانی کند که زن در آن غایب و در حاشیه نباشد و از این رو به سراغ رخدادهایی چون جنبش مشروطه در تاریخ معاصر ایران می‌رود و به بازخوانی نقش زنان در این رخدادها می‌پردازد. در دسته دیگر، داستان‌ها و روایات محبوبی همچون بامداد خمار، هزارویک شب و داستان یوسف و زلیخا را بررسی می‌کند. او استدلال می‌کند که اغلب داستان‌هایی که با مضمون «مکر زنان» نگاشته شده، نه درباره میل زن، بلکه درباره خیال‌پردازی‌های بسیار کهن صـدای بی‌صدای آنها باشد!

عکس نوشت

این روزها مسابقات پارالمپیک توکیو ۲۰۲۰ در حال برگزاری است. وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با کمیته پارالمپیک ایران در حاشیه برگزاری این رویداد ورزشی، نمایشگاهی از جاذبه‌های میراث فرهنگی و گردشگری ایران برپا کرده است. برای دیدن عکس‌های این نمایشگاه به خبرگزاری آریا بروید.

پیش خود فکر کرد که دقیقاً چه تفاوتی وجود دارد و چه کسی تصمیم می‌گیرد که کدام یک از افراد پیژامه‌های راه‌راه بپوشند و کدام یک یونیفرم بر تن کنند؟

پسرکی با پیژامه‌ای راه‌راه ترجمه «هرمز عبداللّهی» / نشر چشمه

منابع نهضت عاشورا-۲۰

«حیة الإمام زین العابدین (ع)»، اثری متأخر با رنگ و بوی منابع قدیمی

در راستای سلسله یادداشت‌های معرفی و بررسی اجمالی منابع نهضت عاشورا، به مناسبت ۲۵ محرم و فرا رسیدن سالگرد شهادت امام سجاد(ع) به نقل از برخی منابع تاریخی و به منظور رعایت سیاق ستون به معرفی اجمالی اثر ماندگار باقرشریف قریشی (متوفی ۱۳۳۳ق) که در موضوع حماسه عاشورا با محوریت یکی از چهره‌های برجسته آن، امام سجاد(ع) با عنوان «حیة الامام زین العابدین(ع)» است، می‌پردازیم. این کتاب در سال ۱۴۰۹ به زبان عربی در بیروت انتشار یافته و با وجود متأخر بودن در نوع خود کم‌نظیر و مورد توجه محققین و عاشوراپژوهان قرار دارد. «حیة الإمام زین‌العابدین(ع) دراسة و تحلیل» به شیوه تحلیلی ابعاد مختلف زندگانی و دوران امام سجاد(ع) را مورد بررسی قرار داده و به دلیل ویژگی تحقیقی – تحلیلی در ردیف کتب مرجع قرار گرفته و محققین و پژوهشگران برای دستیابی به حقایق نهضت حسینی(ع) بدان مراجعه می‌کنند.

اسماعیل علوی
دبیر گروه یاداری

شیوه این کتاب در طرح مسائل و موضوعات تحقیق بر اساس موق‌ترین منابع خطی و چاپی است که مجموعه دانش‌های مورخان و روایان می‌باشد. شایان ذکر است که در بیشتر رویدادها و تصاویری که مؤلف ترسیم کرده به یک منبع پسنده نکرده بلکه به جهت تأکید بیشتر و دلالت بیشتر بر مقصود مورد نظر از ماخذ و منابع مختلف بهره برده است. دوران زندگانی امام سجاد(ع) از دوران پیچیده و متأثر از کنش‌های مختلف تاریخی- اجتماعی بوده و با خیزش‌های متعددی مواجه است که هر یک نمودار بازتاب روح جمعی نسبت به واقعه‌ای از جمله رخداد عاشورا است. تلاش توان‌فرسای امام سجاد (ع)، یکی از پربارترین، درس‌آموزترین و عبرت‌انگیزترین اقدامات این دوره تاریخی به شمار می‌رود. شرایط دوران امام سجاد(ع) تاریخ زندگانی انبیا را به خاطر می‌آورد که از جهاتی همانندی‌هایی دارد. زیرا که آن حضرت در زهد و تقوا و توجش به خداوند سبحان، همچون حضرت مسیح و در گرفتاری و صبر و تحملش نظیر حضرت ایوب و در عزم راستین و اخلاق والایش همانند رسول خدا حضرت محمد(ص) بود. خصوصیات روحی امام سجاد(ع) که بخشی از کتاب را به خود اختصاص داده به فضائل بسیاری از امامان سجاد(ع) اشاره دارد که این صفات و خصوصیات روحی و عناصر نفسانی باعث شده بود که آن حضرت در زمان خویش همتا نداشته باشد.

بخش ششم کتاب به واقعه کربلا و نقش و رفتار امام سجاد(ع) در آن نهضت دوران ساز اختصاص یافته است. مؤلف با ذکر نمونه‌هایی از عملکرد امام در قبل، حین و بعد از واقعه عاشورا، اشاره می‌کند و می‌گوید که امام سجاد(ع) با خطبه‌های بلیغ در شام چنان تأثیر عمیقی در توده مردم نهاد که بعضی آهسته به یکدیگر از دغل‌بازی سران بنی‌امیه و ضرر و زیان جبران‌ناپذیر که گریبان ایشان را گرفته بود، سخن می‌گفتند به‌طوری که جمعی از اهالی شام نسبت به یزید بدبین شده و به چشم حقارت و پستی به او می‌نگریستند.

در جلد دوم کتاب از علم امام، مواعظ و حکمت‌های گهربارش سخن رفته است و در ادامه گزارشی تحلیلی از زندگانی سیاسی امام(ع) و نیز چگونگی موضع امام در مقابل حاکمان و حوادث روزگار و قیام‌هایی که صورت گرفته، از دیگر مباحث ارزشمند این کتاب است. در بخش پایانی کتاب درباره کیفیت شهادت آن حضرت سخن رانده شده و با استدلال‌های تاریخی بر شهادت آن حضرت تأکید شده است. نویسنده در باورقی‌های کتاب علاوه بر توضیح برخی از لغات به مستندسازی مطالب کتاب پرداخته و بدین ترتیب بر اصالت و قدر کتاب خود افزوده است.

